

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU
PROGRAMA JAVNIH POTREBA
U ZDRAVSTVU NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
ZA 2012. GODINU**

Materijal pripremljen u

*Upravnom odjelu za zdravstvo i
socijalnu skrb Osječko-baranjske županije*

Osijek, veljače 2013.

**IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU
PROGRAMA JAVNIH POTREBA
U ZDRAVSTVU NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
ZA 2012. GODINU**

Skupština Osječko-baranjske županije je na sjednici održanoj 13. prosinca 2011. godine donijela Program javnih potreba u zdravstvu na području Osječko-baranjske županije za 2012. godinu te njegove izmjene i dopune na sjednicama 12. lipnja 2012. godine i 11. prosinca 2012. godine ("Županijski glasnik" broj 14/11., 6/12. i 11/12.).

Programom su utvrđene javne potrebe u zdravstvu na području Osječko-baranjske županije u 2012. godini s ukupno utvrđenim potrebnim sredstvima, korisnicima i načinom rasporeda sredstava.

Za provedbu Programa osigurano je ukupno 33.087.411,23 kuna, za decentralizirane funkcije u zdravstvu osigurano je ukupno 21.375.072,00 kuna, za druge programe i projekte iz izvornih sredstava Proračuna Županije osigurano je 7.379.440,31 kuna, iz sredstava dobiti zdravstvenih ustanova čiji je osnivač Županija osigurano je 350.000,00 kuna, a 3.982.898,92 kuna je od sredstava osiguranih iz koncesijske naknade za djelatnost primarne zdravstvene zaštite.

a) Sredstva za decentralizirane funkcije u zdravstvu

Temeljem članka 45. a stavak 2. Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ("Narodne novine" broj 117/93., 69/97., 33/00., 73/00., 127/00., 59/01., 107/01., 117/01., 150/02., 147/03., 132/06., 26/07., 73/08. i 25/12.) utvrđeno je da se prihodi za decentralizirane funkcije u zdravstvu ostvaruju po stopi od 3,2% iz dodatnog udjela u porezu na dohodak, a razlika u odnosu na ukupno potrebna bilancirana sredstva ostvaruje se iz Državnog proračuna - pomoći izravnjanja.

Vlada Republike Hrvatske je donijela 16. prosinca 2011. godine Odluku o minimalnim financijskim standardima za decentralizirane funkcije za zdravstvene ustanove u prvom tromjesečju 2012. godine ("Narodne novine" broj 149/11.) temeljem koje je Osječko-baranjskoj županiji za prvo tromjesečje 2012. godine raspoređen iznos od 5.113.724,00 kuna za ustanove čiji je Županija osnivač.

Istom Odlukom za tekuće i investicijsko održavanje (konto 3) utvrđen je iznos od 2.349.737,00 kuna, a za kapitalna ulaganja (konto 4) iznos od 2.763.987,00 kuna. Odlukom je također utvrđeno da se dio sredstava za tekuće i investicijsko održavanje može po zahtjevima županija, odnosno Grada Zagreba i uz suglasnost Ministarstva koristiti i za pokriće dospjelih, a nepodmirenih obveza zdravstvenih ustanova čiji su osnivači.

Slijedom toga, Župan je na sjednici 19. ožujka 2012. godine donio Zaključak o utvrđivanju prioriteta za raspored sredstava zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač Osječko-baranjska županija u prvom tromjesečju 2012. godine kojim je utvrđeno da će se sredstva rasporediti za prioritete utvrđene Planom prioriteta za prvo tromjesečje 2012. godine koji je sastavni dio Zaključka, nadalje da Zaključak stupa na snagu po dobivenoj suglasnosti Ministarstva na utvrđeni Plan, i da će Županija donijeti odluku o rasporedu sredstava zdravstvenim ustanovama sukladno Zaključku.

Temeljem Zaključka i Plana prioriteta ukupni iznos od 2.349.737,00 kuna za tekuće i investicijsko održavanje raspoređen je zdravstvenim ustanovama za pokriće dospjelih, a nepodmirenih obveza zdravstvenih ustanova iz proteklih godina.

Na takav Plan prioriteta Ministarstvo je dalo suglasnost 19. ožujka 2012. godine.

Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o minimalnim financijskim standardima za decentralizirane funkcije za zdravstvene ustanove u 2012. godini dana 9. svibnja 2012. godine ("Narodne novine" broj 52/12.), te njezine izmjene 21. rujna 2012. godine ("Narodne novine" broj 105/12.) temeljem koje su ukupno bilancirana sredstva za Osječko-baranjsku županiju iznosila 21.375.072,00 kuna, i to za zdravstvene ustanove kojima je osnivač Županija.

Temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske Skupština Osječko-baranjske županije je na sjednici 12. lipnja 2012. godine donijela Odluku o kriterijima, mjerilima, načinu financiranja i rasporedu sredstava zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač Osječko-baranjska županija u 2012. godini, a na sjednicama 2. listopada 2012. godine i 11. prosinca 2012. godine njezine izmjene i dopune ("Županijski glasnik" broj 6/12., 9/12. i 11/12.) kojom je obuhvaćen i Plan prioriteta iz prethodno navedenog Zaključka.

Prema ovoj Odluci raspoređena su sredstva zdravstvenim ustanovama kako slijedi:

Rbr.	Zdravstvena ustanova	Plan 2012.	Realizacija 2012.	Nerealizirano	% realizacije
1.	Dom zdravlja Osijek	5.023.965,00	4.977.322,01	46.642,99	99,07%
2.	Dom zdravlja Đakovo	1.760.000,00	1.759.999,96	0,04	99,99%
3.	Dom zdravlja Valpovo	754.950,00	754.773,88	176,12	99,98%
4.	Dom zdravlja Donji Miholjac	1.237.000,00	1.236.998,60	1,40	99,99%
5.	Dom zdravlja Našice	821.285,00	821.285,00	0,00	100,00%
6.	Dom zdravlja Beli Manastir	1.666.530,00	1.666.530,00	0,00	100,00%
7.	Opća županijska bolnica Našice	3.800.000,00	3.793.544,43	6.455,57	99,83%
8.	Zavod za hitnu medicinu OBŽ	3.135.830,00	3.135.830,00	0,00	100,00%
9.	Zavod za javno zdravstvo OBŽ	2.865.512,00	2.864.614,27	897,73	99,97%
10.	Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora "SUVAG" Osijek	310.000,00	284.687,50	25.312,50	95,36%
SVEUKUPNO OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA		21.375.072,00	21.295.585,65	79.486,35	99,63%

Za tekuće i investicijsko održavanje prostora, opreme, vozila i informatičke opreme planirano je sveukupno 6.799.701,00 kuna, s tim da je dio tih sredstava u iznosu od 2.349.737,00 kuna utrošeno za dospjele, a nepodmirene obveze, a za investicijsko održavanje prostora, opreme, vozila i informatičke opreme utrošeno je 4.449.618,19 kuna, dakle nerealizirano je 345,81 kuna.

Za kapitalna ulaganja u prostor, opremu, vozila i informatičku opremu planirano je ukupno 14.575.371,00 kuna, a utrošeno 14.496.230,46 kuna, nerealizirano je 79.140,54 kuna. Nerealizirana sredstva su uglavnom posljedica postignutih nižih cijena u postupku javne nabave od planiranih.

Odlukom je predviđeno da će se iz sredstava tekućeg i investicijskog održavanja, sukladno točki I. stavku 3. Odluke Vlade, pokrivati dospjele, a nepodmirene obveze zdravstvenih ustanova. Za ovu namjenu sredstva su koristile sljedeće zdravstvene ustanove:

-	Dom zdravlja Osijek	565.972,00 kuna
-	Dom zdravlja Đakovo	260.000,00 kuna
-	Dom zdravlja Beli Manastir	274.700,00 kuna
-	Dom zdravlja Valpovo	254.950,00 kuna
-	Dom zdravlja Donji Miholjac	337.000,00 kuna
-	Dom zdravlja Našice	121.285,00 kuna
-	Zavod za hitnu medicinu OBŽ	535.830,00 kuna.

Dakle, prema Odluci Vlade Republike Hrvatske, sredstva za tekuće i investicijsko održavanje mogla su se koristiti samo u prvom tromjesečju i više ih nije bilo moguće koristiti što će se zasigurno odraziti i na financijski rezultat zdravstvenih ustanova za 2012. godinu (podsjećamo da su u prethodnim godinama za tu namjenu korištena sredstva u iznosu od 6.500.000,00 do 7.500.000,00 kuna).

Može se zaključiti da su izvršene sve nabave planirane Odlukom o kriterijima, mjerilima, načinu financiranja i rasporedu sredstava zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač Osječko-baranjska županija u 2012. godini.

b) Projekti civilnih udruga iz područja zdravstva

Za projekte civilnih udruga iz područja zdravstva prema Programu javnih potreba u 2012. godini planirano je 85.000,00 kuna (u temeljnom Programu 200.000,00 kuna).

Prema Programu financiranja programskih aktivnosti udruga od interesa za Osječko-baranjsku županiju u 2012. godini koji je Župan donio 20. srpnja 2012. godine, za projekte iz područja zdravstva sredstva su osigurana sljedećim udrugama:

R. br.	NAZIV UDRUGE / IZVRŠITELJ PROGRAMA	ODOBRENI IZNOS ZA 2012.	IZVRŠENE 2012.	NAZIV PROJEKTA / PROGRAMA (kratki opis)
1.	Centar za edukaciju i informiranje potrošača, Bilje	1.000,00	1.000,00	Potrošači prijatelji okoliša 2
2.	Centar za kompost, Osijek	1.000,00	1.000,00	Nova vrtna kompostišta
3.	Čuvari Hrvatske prirodne baštine "Hrvatski rendžer", Đakovo	1.000,00	1.000,00	Sanacija prirodnih izvora pitke vode pod obroncima gore Dilj
4.	Društvo multiple skleroze Osječko-baranjske županije, Osijek	5.000,00	5.000,00	Provođenje osnovne djelatnosti kroz programske aktivnosti s ciljem poboljšanja zdravstvenog i društvenog statusa članova Društva
5.	Društvo osoba s invaliditetom "Baranjsko srce", Beli Manastir	3.000,00	3.000,00	Prevenција nastanka invaliditeta
6.	Društvo za podvodne aktivnosti Osijek, Osijek	1.000,00	0,00	Eko akcija "Zimska luka"
7.	Gradska liga protiv raka Osijek, Osijek	13.000,00	13.000,00	Znanjem protiv raka
8.	Građanska prevencija "Osječka škola", Osijek	1.000,00	1.000,00	2012. godina - Protiv droge
9.	Hrvatsko katoličko društvo medicinskih sestara/tehničara - ogranak Osijek, Osijek	2.000,00	2.000,00	"Prevenција malignih i kroničnih oboljenja u trećoj dobi - kako je što kvalitetnije proživjeti"
10.	Hrvatsko planinarsko društvo "Zanatlija " Osijek, Osijek	2.000,00	2.000,00	Podunavski pješački put "Mišino brdo - Aljmaš - Erdut"
11.	Invalidsko društvo Ilco Osijek, Osijek	2.000,00	2.000,00	Resocijalizacija osoba operiranih od raka debelog crijeva

12.	Izviđački klub Javor, Osijek	3.000,00	3.000,00	Šuma je izvor života
13.	Karate klub "Hvidra Osijek", Osijek	2.000,00	2.000,00	Handi karate - više od športa
14.	Klub laringektomiranih osoba Osijek - Kloos, Osijek	3.000,00	3.000,00	Život nakon laringektomije IV
15.	Klub liječenih alkoholičara "Retfala" (KLA "Retfala"), Osijek	2.000,00	0,00	Mi možemo ne piti
16.	Klub liječenih alkoholičara (Kla) "Tvrđa", Osijek	2.000,00	2.000,00	Alkoholizam kod mladih
17.	Klub žena liječenih na dojci Mammae Osijek	13.000,00	13.000,00	Pomozimo oboljelima - zaštitimo zdrave
18.	Konjički klub "Život i nada", Đakovo	2.000,00	2.000,00	"Proširimo se i mi 2"
19.	Optimalnom težinom do zdravlja "Vaga", Osijek	2.000,00	2.000,00	"Aktivnost + optimalna prehrana = prevencija"
20.	Palia - Centar za palijativnu skrb, Osijek	2.000,00	2.000,00	Lijek iz srca
21.	Športski klub osoba s invaliditetom "Dlan", Osijek	2.000,00	2.000,00	"Vježbom do boljeg vida"
22.	Udruga cerebrovaskularnih bolesnika Osječko-baranjske županije, Osijek	2.000,00	2.000,00	Terapeutski posjet toplicama
23.	Udruga Hrvatskih branitelja liječenih od PTSP-a Osječko-baranjske županije, Osijek	2.000,00	2.000,00	PTSP u našem društvu - Kako ga prepoznati i pomoći
24.	Udruga Korina za pomoć roditeljima nedonoščadi i roditeljima djece s problemima u ponašanju te roditeljima posvojene djece, Osijek	1.000,00	0,00	Pomoć djeci nedonoščadi i djeci s problemima u ponašanju putem informiranja roditelja na adekvatan način
25.	Udruga Liga protiv raka Đurđenovac, Đurđenovac	2.000,00	2.000,00	Psihosocijalna pomoć oboljelima i liječenima od raka
26.	Udruga liječenih alkoholičara Valpovštine, Valpovo	2.000,00	2.000,00	Rehabilitacija i resocijalizacija liječenih ovisnika
27.	Udruga malih dijabetičara "Madi", Osijek	2.000,00	2.000,00	Zdrava prehrana prevencija protiv dijabetesa
28.	Udruga za fizioterapiju, prevenciju, promicanje i zaštitu zdravlja Našice, Našice	2.000,00	2.000,00	"Sačuvajmo zdravlje djece"
29.	Udruga za promicanje duhovnih, tjelesnih i duševnih vrednota "Novi početak", Osijek	1.000,00	0,00	Terapeutsko - kreativne radionice za Zatvor u Osijeku
30.	Udruga za zaštitu prirode i okoliša "Zeleni Osijek", Osijek	2.000,00	2.000,00	Zeleni telefon 2012.
31.	Udruga žena za borbu protiv raka "Roseta" Đakovo, Đakovo	3.000,00	3.000,00	Predavanja s radionicama u cilju ranog otkrivanja raka dojke
32.	Udruženje stanara Grada Osijeka, Osijek	1.000,00	1.000,00	Gospodarenje otpadom
UKUPNO:		85.000,00	80.000,00	

Sredstva je povuklo 28 udruga za realizaciju svojih programa. Društvo za podvodne aktivnosti Osijek, Klub liječenih alkoholičara "Retfala" (KLA "Retfala"), Udruga Korina za pomoć roditeljima nedonoščadi i roditeljima djece s problemima u ponašanju te roditeljima posvojene djece, Osijek i Udruga za promicanje duhovnih, tjelesnih i duševnih vrednota "Novi početak", Osijek nisu povukle odobrena sredstva.

c) **Financiranje/sufinanciranje programa i projekata iz područja zdravstva**

Prema Programu javnih potreba u zdravstvu za 2012. godinu planirano je 60.000,00 kuna za financiranje/sufinanciranje programa i projekata iz zdravstva, različitih skupova - kongresa, konferencija i slično. Predviđeno je da će se sredstva isplaćivati različitim pravnim subjektima temeljem rješenja župana, po podnesenom zahtjevu, kao tekuća donacija.

Slijedom toga, Župan je:

- 8. veljače 2012. godine odobrio sredstva Hrvatskom kardiološkom društvu u iznosu od 5.000,00 kuna, za troškove održavanja stručnog i znanstvenog Simpozija "e-CARDIOLOGY 2012" u Osijeku,
- 27. veljače 2012. godine odobrio sredstva Hrvatskoj udruzi leukemija i limfomi, Podružnici Donji Miholjac u iznosu od 5.000,00 kuna, za projekt "Znanjem do zdravlja",
- 6. ožujka 2012. godine odobrio sredstva Medicinskom fakultetu Osijek, u iznosu od 5.000,00 kuna, za troškove održavanja poslijediplomskog tečaja trajne izobrazbe liječnika 1. kategorije pod nazivom "Suvremeni pristup ranom liječenju politraumatiziranog bolesnika",
- 15. lipnja 2012. godine odobrio sredstva Udruzi optimalnom težinom do zdravlja "VAGA" iz Osijeka u iznosu od 1.500,00 kuna, za sudjelovanje na "OSIJEK-EXPO - 5. Sajmu obrazovanja EXPERT 2012" i troškove održavanja predavanja na temu "Temeljni principi prehrane sportaša i rekreativaca",
- 12. srpnja 2012. godine odobrio sredstva Ligi protiv raka Našice u iznosu od 2.000,00 kuna, za provedbu projekta rehabilitacije žena operiranih na dojci,
- 12. srpnja 2012. godine odobrio sredstva Humanitarnoj udruzi "Djeca Slavonije" iz Čepina u iznosu od 2.000,00 kuna, za održavanje humanitarnih akcija u svrhu pomoći u liječenju djece iz Slavonije,
- 12. srpnja 2012. godine odobrio sredstva Hrvatskoj udruzi za neurorehabilitaciju i restauracijsku neurologiju iz Osijeka u iznosu od 3.000,00 kuna, za organizaciju 4. poslijediplomskog tečaja na temu "Multipla skleroza jučer, danas, sutra",
- 12. srpnja 2012. godine odobrio sredstva Udruzi za rad s mladima Breza iz Osijeka u iznosu od 4.000,00 kuna, za projekt "Zemlja bez granica",
- 6. rujna 2012. godine odobrio sredstva Hrvatskoj ligi protiv reumatizma Osječko-baranjske županije Klub-reuma Našice u iznosu od 2.000,00 kuna, za sufinanciranje zdravstvenih projekata Udruge,
- 6. rujna 2012. godine odobrio sredstva Koordinaciji hrvatske obiteljske medicine iz Zagreba u iznosu od 3.000,00 kuna, za organiziranje trećeg kongresa obiteljske medicine od 04. do 07. listopada 2012. godine u Bolu,
- 6. rujna 2012. godine odobrio sredstva Udruzi cerebrovaskularnih bolesnika Županije osječko-baranjske Osijek u iznosu od 2.000,00 kuna, za troškove terapijskog posjeta lječilištima u Lipiku i Daruvaru,
- 28. rujna 2012. godine odobrio sredstva Kliničkom bolničkom centru Osijek u iznosu od 5.000,00 kuna, za održavanje XIV. stručnog skupa Društva kirurških sestara Hrvatske koji je održan u Osijeku,
- 28. rujna 2012. godine odobrio sredstva Hrvatskoj narodnoj svjesnoj udruzi Zavičaj iz Golinaca u iznosu od 2.000,00 kuna, za projekt "Stop alkoholu među mladima",
- 4. listopada 2012. godine odobrio sredstva Klubu liječenih alkoholičara "Donji Grad" Osijek u iznosu od 2.000,00 kuna, za sudjelovanje u akcijama mjesec dana borbe protiv ovisnosti,

- 29. studenoga 2012. godine odobrio sredstva Klubu liječenih alkoholičara "Osijek" iz Osijeka u iznosu od 2.000,00 kuna, za održavanje predavanja na temu štetnosti alkoholizma i održavanje akcije "Trijezni tramvaj".

Ostalo je neutrošeno 14.500,00 kuna.

d) Usluge mrtvozorenja

Prema članku 190. stavak 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Narodne novine" broj 150/08., 71/10., 139/10., 22/11., 84/11., 154/11., 12/12., 35/12., 70/12. i 144/12.) predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave na prijedlog općinskih odnosno gradskih vijeća imenuje potreban broj doktora medicine, odnosno drugih zdravstvenih radnika koji utvrđuju nastup smrti, vrijeme i uzrok smrti osoba umrlih izvan zdravstvene ustanove.

Prema članku 9. stavak 1. alineja 4. istog Zakona jedinica područne (regionalne) samouprave osigurava sredstva za organizaciju i rad mrtvozorničke službe.

Temeljem toga Skupština Županije je donijela Rješenje o imenovanju osoba ovlaštenih za utvrđivanje nastupa, vremena i uzroka smrti građana umrlih izvan zdravstvene ustanove ("Županijski glasnik" broj 3/00., 5/04., 2/07., 1/09., 3/10. i 4/11.). Ovim Rješenjem imenovani su mrtvozornici - zdravstveni radnici po područjima bivših općina, odnosno područjima nadležnosti domova zdravlja.

Odlukom o naknadi mrtvozornicima za preglede osoba umrlih izvan zdravstvene ustanove na području Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 14/11.) utvrđen je iznos naknade od 105,00 kuna po jednom obavljenom pregledu, te iznos za putne troškove - ako se mrtvozorenje obavlja u mjestu prebivališta mrtvozornika u iznosu od 20,00 kuna, odnosno ako se mrtvozorenje obavlja izvan mjesta prebivališta u iznosu utvrđenom odlukom Vlade Republike Hrvatske o visini dnevnice za službeno putovanje i visini naknade za korisnike koji se financiraju iz sredstava državnog proračuna, a koji je za 2012. godinu iznosio 2,00 kune po prijednom kilometru.

Za usluge mrtvozorenja u Proračunu Županije za 2012. godinu planirano je 745.000,00 kuna, a utrošeno je 682.897,78 kuna za naknade i troškove prijevoza mrtvozornika, te troškove obdukcija po nalogu mrtvozornika.

U promatranom razdoblju obavljeno je ukupno 2383 mrtvozorenja osoba umrlih izvan zdravstvene ustanove na području Županije.

e) Program javnozdravstvenih mjera

Sljedom članka 9. stavak 2. alineja 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti jedinica područne (regionalne) samouprave ostvaruje svoja prava, obveze, zadaće i ciljeve na području zdravstvene zaštite tako da, između ostalog, osigurava sredstva za provođenje javnozdravstvene, epidemiološke i zdravstveno ekološke djelatnosti.

Temeljem toga Osječko-baranjska županija je u proračunu za 2012. godinu planirala sredstva u ukupnom iznosu od 840.000,00 kuna. Programom javnih potreba za 2012. godinu je utvrđeno da su sredstva namijenjena za realizaciju posebnog programa koji će utvrditi Župan Osječko-baranjske županije. Župan je na sjednici 11. travnja 2012. godine donio Program javnozdravstvenih mjera u zaštiti zdravlja stanovništva Osječko-baranjske županije u 2012. godini. Program je predložio Zavod kao stručna ustanova, a Programom je utvrđen da će ga isti i provoditi.

Program je financiran sredstvima proračuna u sljedećim iznosima:

- medicinska statistika i analiza zdravstvenog stanja stanovništva s 200.000,00 kuna
- zdravstveni nadzor nad higijenskim prilikama s 250.000,00 kuna (obuhvaća i sufinanciranje projekta praćenja izloženosti stanovništva toksikantima)
- socijalno medicinska djelatnost s 390.000,00 kuna.

Prema Izvješću o provedbi Programa po dijelovima Programa učinjeno je sljedeće:

- u okviru medicinske statistike i analize zdravstvenog stanja stanovništva prikupljaju se i obrađuju podaci od interesa za Republiku Hrvatsku i za Osječko-baranjsku županiju kao: prijava zaraznih bolesti - obrađeno i analizirano je 2.919 prijavi; individualni statistički obrasci o bolničkom morbiditetu - obrađeno 56.334 obrazaca; liječnički izvještaji o uzroku smrti - prikupljeno je 4.180 izvješće; podaci neophodni za uvid u higijenske prilike u Gradu Osijeku i Osječko-baranjskoj županiji za praćenje pojave B-hepatitisa, zaraznih bolesti i higijensko-epidemiološko praćenje osoba koje rade s namirnicama. Na temelju dostupnih vlastitih baza podataka i podataka Državnog zavoda za statistiku izrađene su publikacije "Podatci o zdravstvenom stanju stanovništva i radu zdravstvene djelatnosti u Osječko-baranjskoj županiji u 2011. godini", "Podatci o zdravstvenom stanju i zdravstvenoj zaštiti pučanstva starije životne dobi u Osječko-baranjskoj županiji u 2011. godini", "Porodaj i pobačaji u Osječko-baranjskoj županiji u 2011. godini", "Izvješće o osobama liječenim zbog zlouporabe psihoaktivnih droga u Osječko-baranjskoj županiji u 2011. godini", te "Preventivni pregledi u PZZ Osječko-baranjske županije u 2011. godini". Redovito su održavane konzultacije sa zdravstvenim radnicima u vezi sa zdravstveno odgojnim radom, korištenjem novih izvještajnih obrazaca u primarnoj i specijalističko-konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti, kao i ostalim pitanjima u vezi sa zdravstvenom statistikom,
- u okviru zdravstvenog nadzora nad higijenskim prilikama prati se onečišćenje vanjske atmosfere na više mjernih područja mjerenjem alergogenog polena u zraku; provodi se epidemiološki nadzor nad zdravstvenom ispravnosti, kakvoći i promjenama kakvoće površinskih, podzemnih, bazenskih, tehnoloških i otpadnih voda; provodi se epidemiološki i sanitarni nadzor nad proizvodnjom i prometom namirnica i predmeta opće uporabe; provodi se epidemiološki nadzor nad higijensko-sanitarnim prilikama kolektivnog stanovanja i boravka; u okviru mjera zaštite čovjekove okoline epidemiološka služba sa službom za dezinfekciju, dezinsekciju, deratizaciju i dezodorizaciju redovito obilazi registrirane deponije smeća; provode se protuepidemijske aktivnosti - zabilježene su tri epidemije koje su pomno obrađene, poduzete su odgovarajuće mjere i u vrlo kratkom roku stišane. Zabilježena su i dva slučaja meningokokne sepse, oboljeli i članovi obitelji epidemiološki i mikrobiološki su obrađeni, te su takve osobe primile odgovarajuću terapiju i zaštitu.
Uz to, u okviru projekta praćenja izloženosti stanovništva toksikantima provedena su ispitivanja uzoraka kose i urina kod 37 osoba s potencijalno visokom i onih (25 osoba) s niskom ekspozicijom arsenu, u uzorcima krvi određivane su koncentracije glutationa. Rezultati su jasno pokazali oksidativni stres stanica osoba eksponiranih visokim koncentracijama arsena u urinu što je prezentirano na znanstveno - stručnom simpoziju Crotox u Primoštenu. U okviru preliminarnih istraživanja u izabranoj populaciji Europski centar za okoliš i zdravlje Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) i Služba za zdravstvenu ekologiju Zavoda za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije proveli su u travnju 2012. godine pilot projekt u Osijeku "Praćenje zdravstveno-ekoloških indikatora provedbe Parnske deklaracije". Na temelju pilot projekta u Osijeku pokrenuta je druga faza projekta kojim je obuhvaćeno 10 osnovnih škola na području Županije (5 ruralnih i 5 urbanih). Prva faza programa provodila se u listopadu, studenom i prosincu 2012. godine i sastojala se od inspeksijskog nadzora i anketiranja standardiziranim anketnim upitnicima SZO u cilju dobivanja osnovnih informacija o utjecajima okolišnih čimbenika na zdravlje školske djece i mogućim rizicima po njihovo zdravlje. Pripremljene su tri vrste anketnih upitnika koje su ispunjavali administratori škole, osoblje i učenici 7. i 8. razreda. Upitnici sadrže dijelove o: izloženosti duhanskom dimu; postojanju, broju i kvaliteti toaleta; postojanju, broju i kvaliteti prostora i opreme za pranje ruku; ventilaciji, grijanju, klimatizaciji, vlazi i plijesni u učionicama; korištenju kemikalija i eventualnim drugim izvorima kemijskih opasnosti. Druga faza programa predviđena je za kraj 2013. godine i obuhvaćala bi uzorkovanje i analize kemijskih polutanata iz unutarnjeg okoliša u školama.

Tijekom pilot projekta provedeno je:

- mjerenje formaldehida, benzena i dušikovih oksida u šest učionica
  - mjerenje CO₂ u šest učionica
  - mjerenje vlage i plijesni u 49 prostorija u 3 školske zgrade
  - anketirano je 200 učenika
- u okviru socijalno medicinske djelatnosti: pružana je stručno-metodološka pomoć zdravstvenim radnicima primarne zdravstvene zaštite radi provođenja zdravstveno-prosvjetnih programa; ostvarena je redovita stručna suradnja sa školskom medicinom kod stvaranja programa zdravstvenog odgoja u osnovnim školama; pružana je pomoć učenicima i studentima za pisanje radova iz područja zdravstvenog odgoja, ekologije, prehrane i zdravog načina života; održavana predavanja o higijenskom minimumu za zaposlene u proizvodnji i distribuciji živežnih namirnica; pružana pomoć zdravstvenim radnicima u uporabi Međunarodne klasifikacije bolesti; izrađen određeni broj pamtilica, održan niz predavanja, obilježeni svi značajniji datumi po preporuci Svjetske zdravstvene organizacije, održavana suradnja s različitim civilnim udrugama i institucijama u provedbi određenih projekata.

Program je izvršen u cijelosti. U Proračunu Županije osigurano je 840.000,00 kuna, za gore navedene programe, a dodatno su iz Proračuna Županije financirani s 300.000,00 kuna programi "Rano otkrivanje raka dojke" i "Rano otkrivanje raka debelog crijeva". U ostalom dijelu Program je financiran sredstvima Zavoda za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije i sredstvima ostvarenim temeljem ugovora s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje.

f) Sanitarni nadzor namirnica i vode

Člankom 5. stavak 2. i 3. Zakona o zdravstvenoj zaštiti utvrđeno je da Republika Hrvatska ostvaruje društvenu brigu za zdravlje svojih stanovnika i provođenjem mjera na području zaštite zdravlja od štetnih čimbenika okoliša mjerama koje stanovništvu osiguravaju zdravstveno ispravnu hranu i vodu za piće, vodu za rekreaciju i ostale vode, predmete opće uporabe, zaštitu od buke, kakvoću zraka kao i mjerama za neškodljivo zbrinjavanje otpadnih tvari, mjerama zaštite zdravlja od štetnog djelovanja kemikalija te za zaštitu od izvora ionizirajućih i neionizirajućih zračenja, a da se ove mjere provode sukladno programu mjera zaštite od štetnih čimbenika okoliša koje donosi ministar nadležan za zdravstvo na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, a uz suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša.

Člankom 9. stavak 1. alineja 2. istoga Zakona utvrđeno je da jedinica područne (regionalne) samouprave ostvaruje svoja prava, obveze, zadaće i ciljeve na području zdravstvene zaštite tako da, između ostalog, osigurava sredstva za provođenje mjera zdravstvene ekologije i to: ispitivanje hrane i predmeta opće uporabe, ispitivanje vode za piće, ispitivanje štetnih utjecaja onečišćenja zraka na zdravlje ljudi, ispitivanje buke i ispitivanje onečišćenja tla te voda namijenjenih kupanju i rekreaciji od interesa za jedinicu područne (regionalne) samouprave, sukladno programu mjera iz članka 5. stavak 3. Zakona.

Ministar zdravstva i socijalne skrbi u 2012. godini nije donio elemente za izradu županijskih programa sustavnog praćenja okoliša i njegovog utjecaja na zdravlje. Kao okvir na temelju kojeg je u suradnji sa Županijskim zavodom za javno zdravstvo i Upravom za sanitarnu inspekciju - Služba županijske sanitarne inspekcije - Odjel za Istočnu Hrvatsku - Odsjek za Osječko-baranjsku županiju sačinjen Program mjera sanitarnog nadzora namirnica i vode na području Osječko-baranjske županije u 2012. godini, kojeg je na sjednici 11. travnja 2012. godine donio Župan, korišten je Plan programa monitoringa vode za piće za 2012. godinu koji je prihvatilo Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i uputilo ga županijama i Gradu Zagrebu radi osiguranja potrebnih sredstava za njegovo provođenje, te plan uzorkovanja hrane koji je izradila Sanitarna inspekcija.

Programom je utvrđeno da će ga provoditi u suradnji Upravom za sanitarnu inspekciju - Služba županijske sanitarne inspekcije - Odjel za Istočnu Hrvatsku - Odsjek za Osječko-baranjsku županiju, Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije i po potrebi drugi zavodi za javno zdravstvo na području Republike Hrvatske, odnosno druge stručne ustanove i institucije.

Prema izvješću sanitarnih inspektora i Zavoda za javno zdravstvo:

- uzeto je i analizirano je ukupno 1503 uzoraka vode za piće iz javnih vodovoda, od čega je 360 uzoraka bilo neispravno (231 kemijski i 148 mikrobiološki) - u uzorcima uzetim s javnih vodovoda bile su povišene koncentracije željeza, mangana i arsena,
- uzeto je i analizirano 72 uzorka vode prirodnih kupališta na 9 lokacija - prema rezultatima prirodna kupališta u potpunosti udovoljavaju propisanim mikrobiološkim kriterijima. Ocjena kvalitete vode prirodnih kupališta (enterokok) prema Direktivi EU je na 2 lokacije izvrstan, na 5 lokacija dobar, na 1 lokaciji zadovoljavajući, a na lokaciji Puškaš-Topolje ocijenjena je ocjenom ne zadovoljava. Ocjena kvalitete vode kupališta (*escherichia coli*) na 6 lokacija je izvrsna i na 3 lokacije dobra,
- uzeto je i analizirano 69 uzoraka hrane, od toga 21 uzorak je bio zdravstveno neispravan (7 uzoraka sladoleda, 12 uzoraka kolača, 1 uzorak mesnih proizvoda i 1 uzorak brisa ruku uposlenog radnika).

Za izvršenje Programa utrošeno je 1.100.000,00 kuna iz Županijskog proračuna. U Proračun je temeljem rješenja sanitarnih inspektora zbog neispravnosti uzoraka od strane osobe koje su dužne brinuti o zdravstvenoj ispravnosti do 31. prosinca 2012. godine uplaćeno 9.682,05 kuna (iz prethodnih godina potražuje se 20.236,46 kuna).

g) Sufinanciranje rada Centra za zdravstvenu zaštitu mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti

Centar za prevenciju i liječenje bolesti ovisnosti ustrojen je za područje Županije kao posebna organizacijska jedinica Doma zdravlja Osijek i započeo je s radom 03. ožujka 2000. godine.

Od 1. siječnja 2005. godine Centar je preuzet kao organizacijska jedinica Zavoda za javno zdravstvo temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o suzbijanju zlouporabe opojnih droga ("Narodne novine" broj 163/03.). Sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti Zavod je 21. ožujka 2011. godine promijenio naziv Centra u Centar za zdravstvenu zaštitu mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti.

U Proračunu Županije za 2012. godinu za program "Borba protiv ovisnosti" planirano je 125.000,00 kuna. Rad Centra iz Proračuna Županije sufinanciran je s 100.000,00 kuna temeljem Rješenja Župana od 02. kolovoza 2012. godine. Sredstva su utrošena za nastavak projekta "Testiranje na droge", te na pilot projekt "Screening-rano otkrivanje rizičnog ponašanja mladeži".

Cilj projekta bio je:

- rano otkrivanje čimbenika rizičnog ponašanja mladeži
- prevencija svih oblika poremećaja u ponašanju
- prevencija zlouporabe alkohola i drugih psihoaktivnih tvari
- prevencija delikventnog ponašanja.

U okviru projekta anketirano je 198 učenika osnovnih škola i 298 učenika srednjih škola. Po rezultatima ankete ukupno je 75 učenika umjereno i visoko rizičnih za mentalne poremećaje. U savjetovališni tretman odazvalo se 19 obitelji, a u produljenom tretmanu je 15 učenika s obitelji.

Osim sredstava Županije, Centar je ostvario i prihode od:

- Ministarstva zdravlja 440.000,00 kuna,
- Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje 461.683,00 kuna i
- preneseni višak iz 2011. godine 113.184,00 kuna.

Ukupni prihodi Centra za 2012. godinu iznosili su 1.114.867,00 kuna (s prenesenim viškom iz 2011. godine), a rashodi su bili 1.322.171,00 kuna, dakle ostvaren je manjak prihoda u iznosu od 207.304,00 kune.

Usluge koje Centar pruža oslobođene su plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

h) Pokroviteljstvo znanstvenih skupova

Prema Programu javnih potreba u zdravstvu na području Osječko-baranjske županije za 2012. godinu planirano je 5.000,00 kuna.

Sredstva su ostala neutrošena jer nije bilo zahtjeva.

i) Pilot projekt - promicanje prava pacijenata

Povjerenstvo za zaštitu prava pacijenata osnovano je Odlukom Skupštine Osječko-baranjske županije 04. travnja 2005. godine prema Zakonu o zaštiti prava pacijenata ("Narodne novine" broj 169/04. i 37/08.). Cilj osnivanja povjerenstva je ostvarivanje i promicanje prava pacijenata na području jedinice područne (regionalne) samouprave.

Tijekom 2010. i 2011. godine Povjerenstvo je provodilo pilot projekt "Znanjem do zdravlja" koji je financiran iz Proračuna Županije.

Za nastavak Projekta u Proračunu Županije za 2012. godinu bilo je planirano 5.000,00 kuna. Međutim, sredstva nisu utrošena jer nije bilo zahtjeva od strane Povjerenstva.

j) Projekt "Rukovođenje i upravljanje za zdravlje"

"Rukovođenje i upravljanje za zdravlje" projekt je Škole narodnog zdravlja "Dr. Andrija Štampar" i Hrvatske mreže "Zdravih gradova". To je Projekt trajne edukacije i pomoći županijskim tijelima uprave i samouprave u procesu decentralizacije.

Projekt je usmjeren na učenje intersektorskog pristupa rješavanju problema. Osječko-baranjska županija je uključena u Projekt od 2003. godine.

2006. godine Županija je postala članicom Hrvatske mreže "Zdravih gradova". Godišnja članarina iznosi 7.000,00 kuna.

S obzirom da Županija u 2012. godini nije bila aktivno uključena u Projekt, iz Proračuna Županije plaćena je samo godišnja članarina za članstvo u Hrvatskoj mreži "Zdravih gradova".

k) Financijska pomoć zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač Osječko-baranjska županija

Osječko-baranjska županija je temeljem Zakona o zdravstvenoj zaštiti iz 1993. godine osnivač domova zdravlja Osijek, Đakovo, Valpovo, Donji Miholjac, Našice i Beli Manastir te Hitne medicinske pomoći (Zavod za hitnu medicinu Osječko-baranjske županije), Zavoda za javno zdravstvo, Opće županijske bolnice Našice i Poliklinike "SUVAG" i ljekarni Osijek, Đakovo i Beli Manastir.

Prema članku 56. Zakona o zdravstvenoj zaštiti "ako u obavljanju djelatnosti zdravstvene ustanove nastane gubitak, taj gubitak pokriva osnivač sukladno Zakonu o ustanovama".

Također je člankom 59. stavak 2. Zakona o ustanovama utvrđeno da "osnivač ustanove solidarno i neograničeno odgovara za njene obveze", a člankom 57. stavak 3. određeno je da "osnivač ustanove može odlučiti da dobit ustanove upotrijebi za razvoj i obavljanje djelatnosti druge ustanove kojoj je osnivač".

Slijedom toga, u Proračunu Osječko-baranjske županije za 2012. godinu kroz projekt "Pomoć zdravstvenim ustanovama" planirano je 3.711.427,48 kuna. U okviru toga iznosa ljekarne Osijek, Đakovo i Beli Manastir temeljem Rješenja Župana od 27. rujna 2012. godine iz sredstava dobiti po završnom računu za 2011. godinu uplatile su na žiro-račun Županije 350.000,00 kuna. Uz to su korištena sredstva koncesijske naknade u iznosu 2.542.898,92 kuna i izvorna sredstva Proračuna Županije u iznosu od 818.528,56 kuna.

Sredstva su isplaćena domovima zdravlja Osijek, Đakovo, Valpovo, Donji Miholjac, Našice i Beli Manastir za obavljanje i razvoj zdravstvene djelatnosti ustanove temeljem rješenja Župana od:

- 6. ožujka 2012. godine u iznosu od 285.836,08 kuna
- 11. svibnja 2012. godine u iznosu od 282.814,94 kune
- 7. studenog 2012. godine u iznosu od 565.629,88 kuna
- 31. prosinca 2012. godine u iznosu od 553.881,88 kuna.

Sredstva su isplaćena domovima zdravlja u iznosu razlike zakupnine koju su ostvarivali od zakupaca jedinica zakupa (1.250,00 kuna × broj zakupaca) prije dodjele koncesije za obavljanje djelatnosti i zakupnine koju Županija plaća domovima zdravlja za koncesionare koji djelatnost obavljaju u prostorima doma zdravlja (bez PDV-a), a koja se obračunava sukladno potpisanim ugovorima Županije i svakog doma zdravlja i određena je u visini početnog iznosa zakupnine određenog za poslovne prostore odlukom jedinice lokalne samouprave na čijem prostoru se poslovni prostor nalazi, odnosno sukladno posebnom Pravilniku Županije ako jedinica lokalne samouprave nema takvu odluku. Pomoć se isplaćivala kako domovi zdravlja ne bi zbog smanjene zakupnine došli u težu financijsku situaciju.

Zavodu za hitnu medicinu Osječko-baranjske županije za organizaciju rada u dislociranim odjelima Ustanove dodijeljeno je temeljem rješenja Župana:

- 12. srpnja 2012. godine iznos od 250.000,00 kuna
- 7. studenog 2012. godine iznos od 210.000,00 kuna
- 31. prosinca 2012. godine iznos od 210.000,00 kuna.

Rješenjem Župana od 27. rujna 2012. godine Zavodu za hitnu medicinu Osječko-baranjske županije dodijeljeno je 210.000,00 kuna u svrhu podmirenja dospjelih obveza prema dobavljačima i radnicima, te Rješenjem od 31. prosinca 2012. godine iznos od 337.699,96 kuna za podmirenje dospjelih obveza prema domovima zdravlja: Osijek (1.188,00 kuna), Đakovo (109.290,50 kuna), Valpovo (63.980,59 kuna), Donji Miholjac (36.451,70 kuna), Beli Manastir (43.594,59 kuna) i Našice (83.194,58 kuna).

Uz to, Domu zdravlja Donji Miholjac Rješenjem Župana od 27. rujna 2012. godine dodijeljena je financijska pomoć u iznosu od 550.000,00 kuna u svrhu povrata kredita podignutog u Zagrebačkoj banci 2006. godine.

Nadalje, Rješenjem Župana od 31. prosinca 2012. godine Domu zdravlja Valpovo dodijeljena je financijska pomoć u iznosu od 160.000,00 kuna za obavljanje djelatnosti Doma zdravlja.

Dakle, ostalo je neutrošeno 95.564,74 kuna.

l) Poduzimanje mjera i aktivnosti u cilju suzbijanja ambrozije

Za projekt "Borbe protiv ambrozije" u 2012. godini u Proračunu Županije planirana su sredstva u iznosu od 10.000,00 kuna.

Župan je 12. srpnja 2012. godine donio Rješenje kojim su sredstva u iznosu od 2.000,00 kuna doznačena Udruzi za očuvanje i zaštitu okoliša "EKO GRUPA" Bizovac, za provođenje akcije uništenja ambrozije na području Bizovca.

Temeljem Rješenja Župana od 20. studenog 2012. godine sredstava su dodijeljena Udruzi za zaštitu okoliša i ruralne baštine "Tuljan" u iznosu od 2.000,00 kuna, za troškove nastale u akcijama održanim u Vinogradskoj ulici kod kolektora i od Zavoda za hitnu medicinu do dječjeg parka - Kožare.

Dakle, ostalo je neutrošeno 6.000,00 kuna.

m) Medicinski fakultet Osijek - sufinanciranje znanstvenih i drugih projekata

Programom je planirano 50.000,00 kuna za sufinanciranje znanstvenih i drugih projekata.

Temeljem Rješenja Župana od 6. ožujka 2012. godine Medicinskom fakultetu Osijek kao tekuća donacija za financiranje manifestacije "Tjedan mozga" dodijeljen je iznos od 10.000,00 kuna. Kampanja se provodi u Hrvatskoj u mjesecu ožujku, i 2012. godine održana je od 12. do 16. ožujka jedanaesti puta. Medicinski fakultet Osijek i njegova studentska Sekcija za neuroznanost glavni su organizator "Tjedna mozga" za Grad Osijek.

Uz to, temeljem Rješenja Župana od 21. prosinca 2012. godine Medicinskom fakultetu Osijek dodijeljen je iznos od 9.659,05 kuna za kupovinu tanka za tekući dušik sa sitnim inventarom u svrhu opremanja Laboratorija za kliničku fiziologiju i sportsku medicinu.

Ostalo je neutrošeno 30.340,95 kuna.

n) Udruga "PROMO-VITA" - pomoć savjetovalištu za psihosocijalnu pomoć

Temeljem Programa planirano je 10.000,00 kuna namijenjenih Udruzi za promicanje zdravlja "PROMO-VITA" iz Osijeka za pomoć u radu savjetovalištu za psihosocijalnu pomoć djeci i mladeži s različitim poteškoćama i poremećajima u ponašanju. Župan je 06. lipnja 2012. godine donio Rješenje temeljem kojeg su sredstva doznačena Udruzi "PROMO-VITA" iz Osijeka.

U sklopu rada Udruge posebna pažnja želi se posvetiti zdravlju i edukaciji djece i mladeži. Osnivanjem Savjetovališta za djecu i mlade pruža se mogućnost sveobuhvatnog psihosocijalnog tretmana za djecu i mlade s različitim poteškoćama i poremećajima u ponašanju nakon proživljenih psihotrauma, negativnih iskustava, nasilja i zlostavljanja.

o) Sufinanciranje programa "Rano otkrivanje raka dojke"

Za provedbu ovog Nacionalnog programa planirana su sredstva u iznosu od 100.000,00 kuna. Sredstva su dodijeljena Zavodu za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije temeljem Rješenja Župana od 27. rujna 2012. godine.

U 2012. godini nastavljena je provedba Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka dojke u Osječko-baranjskoj županiji koja obuhvaća pozivanje žena u dobi od 50 - 69 godina na mamografske preglede (u mamografskim jedinicama u KBC Osijek, Općoj županijskoj bolnici Našice, domovima zdravlja Osijek, Beli Manastir i Đakovo), prikupljanje, unos i obradu nalaza i anketnih upitnika, te praćenje ishoda nalaza koji su bili suspektni. Provedbom programa, metodom mamografskog probira, u ciklusima od dvije godine obuhvaća se ukupno 52.000 žena u Osječko-baranjskoj županiji, odnosno 26.000 žena godišnje. U tijeku je 3. ciklus u kojem se pozivaju žene koje su pregledane u 2. ciklusu, kao i žene novih godišta koje ulaze u dobnu skupinu 50-69 godina, kao i one koje se nisu odazvale u 2. ciklusu.

Od početka provedbe Nacionalnog programa (listopad 2006. godine) pa do kraja 2012. godine na mamografski pregled je pozvano 112.468 žena (52.681 žena u prvom, 44.280 žena u drugom i 12.792 žena u trećem ciklusu koji je započeo tek u drugoj polovici 2012. godine). U 2012. godini pozvano je 12.792 žena, a odazvalo se 7.534 žena (58,9%). Ukupno kod do sada pregledanih žena, 446 nalaza bilo je suspektno te su žene upućene na daljnju obradu i praćenje. Od početka Nacionalnog programa pa do kraja 2012. godine otkriveno je 209 žena oboljelih od raka dojke, od kojih je 158 verificirano i histološki, a za ostale je histološka dijagnoza u tijeku. Od histološki verificiranih dijagnoza njih 85 je u početnoj fazi (53,8%), 31 s lokalno uznapredovalim tumorom (19,7%), a 38 žena je otkriveno s regionalnim metastazama (24,1%). Kod 4 žene nije utvrđen stupanj proširenosti. Zaprimljeno je i pripremljeno za statističku obradu preko 15.000 anketa. Na besplatni telefon bilo je više od 12.000 poziva.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje od rujna 2009. godinu više ne financira namjenski program ranog otkrivanja raka dojke već se ti poslovi obavljaju u okviru poslova javnozdravstvenog tima u sastavu liječnik specijalist i viša medicinska sestra. Navedeni broj djelatnika nije dovoljan, već je neophodno sudjelovanje informatičara, operatera i statističara za unos i obradu navedene količine podataka.

p) Sufinanciranje programa "Rano otkrivanje raka debelog crijeva"

Za provedbu ovog Nacionalnog programa planirana su sredstva u iznosu od 200.000,00 kuna. Sredstva su dodijeljena Zavodu za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije temeljem Rješenja Župana od 27. rujna 2012. godine.

Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije zadužen je za koordinaciju provedbe Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka debelog crijeva u Osječko-baranjskoj županiji. Program je započeo u prosincu 2007. godine. Ovim Programom planirano je da će se obuhvatiti oko 105.075 osoba u dobi od 50 do 74 godine života. Od početka programa do kraja 2012. godine poslano je 85.648 poziva s testovima na nevidljivo krvarenje u stolici. U 2012. godini pozive je dobilo 14.439 osoba rođenih 1946., 1947., 1950. i 1951. godine. Tijekom 2012. godine u Zavod je zaprimljeno, analizirano i evidentirano ukupno 4.324 testa, od kojih je 4.123 bilo negativnih, 166 pozitivnih, te 35 krivo napravljenih, te je tim osobama ponovno poslan test na nevidljivo krvarenje u stolici. Na kolonoskopiju su upućene 104 osobe, a dijagnosticirano je 8 karcinoma debelog crijeva.

Rak debelog crijeva je u Hrvatskoj drugi najčešći oblik raka osoba u oba spola; u žena iza raka dojke, a u muškaraca iza raka pluća. 2007. godine registrirano je 207 novooboljelih osoba u Županiji, a 2011. godine od te bolesti umrlo je na području Županije 140 osoba. Iz godine u godinu registrira se sve već broj novooboljelih i umrlih osoba. Otkrivanje tumora u ranom stadiju omogućava visoku stopu potpunog izlječenja.

q) Ostali projekti promicanja zdravlja, prevencije i ranog otkrivanja bolesti

Prema Programu javnih potreba u zdravstvu za 2012. godinu planirano je 50.000,00 kuna za ostale projekte promicanja zdravlja, prevencije i ranog otkrivanja bolesti.

Sredstva u iznosu 10.000,00 kuna temeljem Rješenja Župana od 07. studenog 2012. godine dodijeljena su Hrvatskom Crvenom križu Gradskom društvu Crvenog križa Osijek, za sufinanciranje projekta "Terapijski pristup pretilosti" u okviru kojeg je održan 10-dnevni kamp za osobe s prekomjernom tjelesnom težinom i dvodnevni tečaj trajne izobrazbe liječnika I. kategorije u Centru za edukaciju u Orahovici.

Projekt je realiziran u suradnji s Medicinskim fakultetom Osijek.

Dakle, ostalo je neutrošeno 40.000,00 kuna.

r) Provedba Nacionalnog programa za Rome

Za provedbu Nacionalnog programa za Rome planirana su sredstva u iznosu od 20.000,00 kuna.

Rješenjem Župana od 24. travnja 2012. godine sredstva su dodijeljena Udruzi baranjskih Roma iz Belog Manastira u iznosu od 3.000,00 kuna, za troškove obilježavanja Svjetskog dana Roma.

Nadalje, Rješenjem od 12. prosinca 2012. godine sredstva su dodijeljena Udruzi Roma grada Belog Manastira u iznosu od 5.000,00 kuna, za poklon paketiće djeci.

Ostalo je neutrošeno 12.000,00 kuna.

s) Palijativna skrb

Palijativna skrb je pristup, kojim se bolesnicima suočenim sa smrtnom bolešću i njihovim obiteljima unapređuje kvaliteta života, kroz sprječavanje i olakšavanje simptoma, te kroz olakšavanje ostalih psihičkih, psihosocijalnih i duhovnih problema.

Dom zdravlja Osijek uputio je zamolbu za pomoć u radu ambulante za palijativnu skrb. Podsjećamo, ambulanta je počela s radom 01. travnja 2011. godine. Zadatak i svrha ambulante je savjetodavni rad s liječnicima primarne zdravstvene zaštite u vezi pravilne medikacije boli, adekvatne suportivne prehrane i psihološke palijativne pomoći.

Slijedom toga, Domu zdravlja Osijek su dodijeljena sredstva temeljem rješenja Župana od:

- 2. kolovoza 2012. godine u iznosu od 50.000,00 kuna i
- 7. studenog 2012. godine u iznosu od 50.000,00 kuna.

t) Financiranje zakupnine domovima zdravlja za prostore koje koriste koncesionari

Temeljem Zakona o zdravstvenoj zaštiti potpisano je 346 ugovora o koncesiji za obavljanje javne zdravstvene službe i djelatnosti obiteljske (opće) medicine, dentalne medicine, zdravstvene zaštite dojenčadi i predškolske djece, zdravstvene zaštite žena, laboratorijske dijagnostike i zdravstvene njege u kući na području Osječko-baranjske županije s početkom od 01. ožujka 2011. godine.

Prema članku 41. stavak 10. istoga Zakona utvrđeno je da "Ako prostor za obavljanje djelatnosti koncesionaru daje u zakup dom zdravlja, zakupninu plaća koncedent."

Slijedom toga, kao i Zaključka Župana od 20. lipnja 2011. godine o prihvaćanju ugovora o plaćanju zakupnine za poslovne prostore domova zdravlja čiji je osnivač Osječko-baranjska županija u kojima djelatnost obavljaju koncesionari, potpisani su ugovori o plaćanju zakupnine za poslovne prostore domova zdravlja Osijek, Đakovo, Valpovo, Donji Miholjac, Našice i Beli Manastir u kojima djelatnost obavljaju koncesionari. U prostorima domova zdravlja djelatnost je obavljalo ukupno 190 koncesionara. Tijekom 2011. i 2012. godine zbog smrti, preseljenja u drugi poslovni prostor i prestanka obavljanja djelatnosti taj broj se smanjio na 171 koncesionara.

Prema ugovorima koje je Župan sklopio s domova zdravlja cijena zakupnine za poslovne prostore domova zdravlja koji se daju u zakup koncesionarima utvrđena je u visini početne cijene mjesečne zakupnine za poslovne prostore u vlasništvu pravnih osoba koje su u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Županije, a u skladu sa Zakonom o zakupu i prodaji poslovnog prostora ("Narodne novine" broj 91/96., 124/97., 174/04. i 38/09.), odnosno sukladno Odluci Skupštine Osječko-baranjske županije o uvjetima i postupku davanja u zakup poslovnog prostora ("Županijski glasnik" broj 2/98. i 1/10.).

Prema članku 8. Odluke o uvjetima i postupku davanja u zakup poslovnog prostora početni iznos mjesečne zakupnine za poslovne prostore pravnih osoba u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Županije utvrđuje se sukladno odgovarajućem općem aktu grada odnosno općine na području na kojem se poslovni prostor nalazi. Ako se početni iznos zakupnine ne može utvrditi prema općem aktu grada ili općine na čijem se području poslovni prostor nalazi, utvrdit će se prema aktu Župana Osječko-baranjske županije, odnosno prema Pravilniku o određivanju elemenata za utvrđivanje početnog iznosa zakupnine za poslovne prostore ("Županijski glasnik" broj 1/00.).

Slijedom toga, domovima zdravlja isplaćeno je za troškove zakupnine ukupno 1.225.768,18 kuna, odnosno:

-	Domu zdravlja Osijek	298.206,26 kuna
-	Domu zdravlja Đakovo	58.717,86 kuna
-	Domu zdravlja Valpovo	171.815,68 kuna
-	Domu zdravlja Donji Miholjac	187.131,06 kuna
-	Domu zdravlja Našice	294.345,86 kuna
-	Domu zdravlja Beli Manastir	215.551,46 kuna.

Ostalo je neutrošeno 174.231,82 kune.

u) Opremanje zdravstvenih ustanova

Prema Programu javnih potreba u zdravstvu za 2012. godinu planirano je 3.088.911,75 kuna za opremanje (medicinska oprema, uredska oprema i namještaj, računala) novoizgrađenih, odnosno dograđenih objekata zdravstvenih ustanova i to:

- Doma zdravlja Osijek - opremanje zdravstvene stanice Donji Grad u iznosu od 690.127,50 kuna,
- Zavoda za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije - opremanje novoizgrađenog objekta u Osijeku, Drinska 8 u iznosu od 1.543.615,50 kuna i
- Opće županijske bolnice Našice - opremanje dograđenog prostora ginekologije i pedijatrije u iznosu od 855.168,75 kuna.

Oprema je nabavljena u objedinjenom postupku javne nabave i bit će posebnim aktom prenesena u vlasništvo zdravstvenim ustanovama.

Zaključak

Dakle, od ukupno planiranih 33.087.411,23 kune za provedbu Programa javnih potreba u zdravstvu na području Osječko-baranjske županije u 2012. godini utrošeno je 32.533.185,15 kuna (98% planiranih sredstava). Ostalo je neutrošeno 554.226,08 kuna.

Može se zaključiti da je Program javnih potreba u zdravstvu na području Osječko-baranjske županije za 2012. godinu gotovo u cijelosti. Pojedine stavke ostale su neutrošene uglavnom jer za to nije bilo zahtjeva, odgovarajućih programa ili su postignute niže cijene u postupcima javne nabave od planiranih.